

משרד החינוך

הצעה לטקס
ליום הזיכרון הלאומי לאירועי השבעה
באוקטובר 2023
ומלחמת חרבות ברזל

"שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה':
ה' שמעה בקולי תהייה אֶזְנֶיךָ קשבות לקול תחנוני"
(תהלים קל, א-ב)

מדינת ישראל זוכרת ומציינת את האירועים המכוננים שעיצבו אותה, את רגעי גדולתה ואת האסונות שפקדו אותה במהלך השנים, באמצעות ימי מועדים וימי זיכרון בלוח השנה העברי. ציון אירועים אלו במערכת החינוך מחדיר את המורשת ההיסטורית, התרבותית והלאומית לזהותם האישית של כל אזרחי מדינת ישראל ומציב אותה כגורם משמעותי בעיצוב הזהות הלאומית של העם היהודי בארץ ובעולם.

על פי [החלטת](#) ממשלה 1525 מיום 17.3.2024, יש לציין בכל שנה את יום כ"ד בתשרי כיום זיכרון לאומי לאירועי שבעה באוקטובר 2023 ולמלחמת חרבות ברזל. בשנת הלימודים ה'תשפ"ה, מערכת החינוך, עם כל מדינת ישראל, תציין את יום הזיכרון השני לאירועי שבעה באוקטובר ולפרוץ מלחמת חרבות ברזל ביום חמישי, כ"ד בתשרי התשפ"ו, 16 באוקטובר 2025.

אלפי תלמידים ואנשי חינוך ברחבי הארץ חוו מקרוב את זוועות שבעה באוקטובר, נחשפו לאובדן, לפגיעה, לאי ודאות ולאבל ומתמודדים עם השפעות המלחמה. לקראת יום הזיכרון לאירועי שבעה באוקטובר, ננהל עם התלמידים שיח חינוכי בנושא. **בשיח זה, נבקש לחשוף את משאבי החוסן ואת כלי ההתמודדות של החברה הישראלית ואת כוחות הנפש והרוח שהתגלו בתקופה זו. לצד העיסוק בזיכרון הכואב, חשוב לעסוק בגילויי הגבורה הרבים, בסיפורי ההצלה וההקרבה למען האחר ובסיפורי הלוחמים, הניצולים מאירועי שבעה באוקטובר, השבים מהשבי, משפחות החטופים ומשפחות השכול ופצועי המלחמה.** (מתוך [חוזר מנכ"ל](#), יום הזיכרון הלאומי לאירועי שבעה באוקטובר 2023 ולציון מלחמת חרבות ברזל)

בחג שמחת תורה, בכ"ב בתשרי ה'תשפ"ד, שבעה באוקטובר 2023, בשעה 6:29 בבוקר, החלה מתקפה רצחנית וחסרת תקדים של מחבלי חמאס ועוזריהם על יישובי הדרום. ביום שחור זה, נהרגו כ-1,200 איש, כ-3,300 נפצעו וכ-250 נחטפו. חלק מהחטופים מוחזקים עדיין בשבי חמאס בעזה. בתגובה למתקפה, נפתחה מלחמת חרבות ברזל. המלחמה שנפתחה בשבעה באוקטובר נמשכת כבר שנתיים. עוד רבות יסופר על הקרבות הקשים, על גבורת הלוחמים, על הקרבה ועל ערבות הדדית שגילו כוחות הביטחון ואזרחים שחרפו נפשם בניסיונותיהם להציל ולסייע.

על פי החלטת ממשלה, אנו מציינים היום, יום כ"ד בתשרי, את יום הזיכרון הלאומי השני לאירועי שבעה באוקטובר ולפרוץ מלחמת חרבות ברזל.

במלאות שנתיים למלחמה, ברוח הפסוק **"דרך אמונה בחרתי"** (תהלים קי"ט, ל) נשאב כוחות לתקומה ותקווה, ונתחזק מדמותו של **הרב יוסף משאש זצ"ל**, דמות החמ"ד. ביום זה נתייחד עם זכרם של הנרצחים ושל הנופלים, נוקיר את גבורתם של אנשים שמסרו נפשם כדי להציל אחרים, נתפלל לשלום הפצועים ולהשבתם של כל החטופים, השבויים והנעדרים בשלום ונעשה פעולות להגברת האחדות בישראל.

תפילת יזכור

יְזַכֵּר אֱלֹהִים אֶת בְּנָיו וּבָנוֹתָיו,
הַנֶּאֱמָנִים וְהָאֲמִיצִים, חֵילִי צָבָא-הַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל,
וְכָל לִוְחָמֵי הַמַּחְתָּרוֹת וְחֲטִיבוֹת הַלְּוָחִמִּים
בְּמַעֲרְכוֹת הָעָם, וְכָל אֲנָשֵׁי קְהִילַת הַמּוֹדִיעִין
וְהַבֹּטְחוֹן וְאֲנָשֵׁי הַמִּשְׁטָרָה אֲשֶׁר חָרְפוּ נַפְשָׁם
בְּמַלְחָמָה עַל תְּקוּמַת יִשְׂרָאֵל,
וְכָל אֵלֶּה שֶׁנִּרְצְחוּ בְּאֶרֶץ וּמְחוּצָה לָהּ
בְּיַד מְרַצְחִים מְאָרְגוּנֵי הַטֹּרֹר.
יְזַכֵּר יִשְׂרָאֵל וְיִתְבָּרַךְ בְּזֵרְעוֹ וְיֵאָבֵל עַל זֵיו הָעֲלוּמִים
וְחֻמַּדַּת הַגְּבוּרָה וְקִדְשַׁת הָרָצוֹן וּמִסִּירוֹת הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר נִסְּפוּ בְּמַעֲרָכָה הַכְּבֵדָה.

תפילה למען השבויים והחטופים

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּחֲזִק וְתִשְׁמֹר
וְתִנָּצֹר אֶת אַחֵינוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַשְּׁבוּיִים וְהַשְּׁבוּיֹת, בְּעִבּוּר
שָׁאֲנוּ מִתְּפִלָּיִם בְּעִבּוּרָם. הַקְדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִמְלֵא רַחֲמִים
עֲלֵיהֶם, יִשְׁמְרֵם מְכָל צָרָה וְצוּקָה וּמְכָל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח
בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם, יוֹצִיאֵם מִחֲשָׁךְ וְצִלְמוֹת
וְיִשִּׁיבֵם מִהֶרָה לְחֵיק מִשְׁפָּחוֹתֵיהֶם, וְנֹאמַר אָמֵן. אַחֵינוּ כָּל בֵּית
יִשְׂרָאֵל, הַנִּתְּוִנִּים בְּצָרָה וּבִשְׁבִיָּה, הָעוֹמְדִים בֵּין בָּיִם וּבֵין
בִּיבְשָׁה, הַמְּקוּם יְרַחֵם עֲלֵיהֶם, וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לְרוּחָהּ,
וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה, וּמִשְׁעָבוֹד לְגָאֻלָּה, הַשְׁתָּא בְּעַגְלָא וּבְזָמַן
קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

[קישור לשיר](#) אחינו כל בית ישראל

[קישור לסרטון](#) אחינו כל בית ישראל (ליאור נרקיס)

משרד החינוך

קדיש

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתֵהּ,

וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ, וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ.

בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעַגְלָא וּבְזָמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא. יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם
וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעֵלְא מִן כָּל
בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא תִּשְׁבַּחְתָּא וְנִחַמְתָּא, דְּאִמְרוּ בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אָמֵן: עַל
יִשְׂרָאֵל, וְעַל רַבָּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְּעַסְקִין בְּאוֹרֵיתָא
קְדִישָׁתָא דִּי בְּאַתְרָא הָדִין, וְדִי בְּכָל אֶתְר וְאַתְר. יְהֵא לָנָא, וְלַהוֹן וּלְכוֹן, חֲנָא
וְחֶסֶדָא וְרַחֲמֵי, מִן קָדָם מְאִירֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, וְאִמְרוּ אָמֵן: אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא
מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשֹׁבְעֵי, וַיְשׁוּעָה וְנִחָמָה וְשִׁזְבָּא וְרַפּוּאָה וּגְאֻלָּה וְסְלִיחָה וְכַפָּרָה
וְרוּחַ וְהַצְלָה, לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: אָמֵן: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: אָמֵן.

פקודת ההתקפה של מפקד פיקוד דרום, אלוף ירון פינקלמן, לכוחות היבשה הפועלים ברצועת עזה בתאריך 31.10.2023:

"תחנות פיקוד הדרום כאן קודקוד", פתח אלוף פינקלמן. "אנחנו יוצאים למתקפה על החמאס וארגוני הטרור ברצועת עזה. מטרתנו היא אחת, ניצחון. לא משנה כמה תהיה ארוכה הלחימה, כמה קשה, אין תוצאה אחרת מלבד ניצחון. נילחם במקצועיות ובעוצמה לאור ערכי צה"ל עליהם חונכנו, ובראשם הדבקות במשימה והחתיירה לניצחון. אנו נילחם בסמטאות, נילחם במנהרות, נילחם היכן שצריך. נכה את האויב המתועב מולו אנו עומדים. אחיי הלוחמים, התושבים של בארי, שדרות, ניר עוז, כפר עזה ויישובי מערב הנגב ואיתם כל עם ישראל, כולם מביטים בנו כעת. כמוני, גם הם סומכים עליכם ומאמינים בכם, אתם דור הניצחון. כאן קודקוד, נועו למשימותיכם, הכו באויב, סוף."

משרד החינוך

סרן (במיל') אלחנן מאיר קלמנזון ז"ל מעתניאל, קצין במפקדת אוגדת יהודה ושומרון,

נפל ביום כ"ג בתשרי ה'תשפ"ד (8.10.2023), בן 41

סיפור גבורתו של אלחנן קלמנזון ז"ל שעם פרוץ מתקפת הפתע על ישראל, בשבעה באוקטובר 2023, נסע עצמאית עם אחיו ועם אחיינו איתיאל לאזור עוטף עזה כדי להציל את חיי התושבים. השלושה חילצו כמאה תושבים מקיבוץ בארי. במהלך החילוץ, נפגע אלחנן מאש אחד המחבלים ונהרג. סיפורו מייצג את סיפור גבורתם של עשרות אזרחים ואזרחיות ישראלים באירועי שבעה באוקטובר 2023 ובמלחמת חרבות ברזל.

מנחם קלמנזון, אחיו של אלחנן, קיבל את פרס ישראל בשם צוות אלחנן. בנאומו המכונן אמר: "שכחנו שגם כאשר העם הזה יוצא למחאות וויכוחים זה מהסיבה שגורל המדינה היחידה שיש לנו – בוער בכולנו. שכחנו שבכולנו עוד מפעמת ובושרת אהבת האחים ומאח לא נפרדים. בשביל אח עושים את הכול." בסיום נאומו, קרא מנחם לאחדות השורות. "לא עוד נריב ללא ראיית הטוב שבעם הזה, כי דמי אחינו צועקים אלינו מהאדמה, כי שומר אחי אנוכי."

משרד החינוך

רס"ר (במיל") ישראל עמיחי ויצן ז"ל

מכרם שלום, חבר כיתת כוננות ביישוב,

נפל בכ"ב בתשרי ה'תשפ"ד (7.10.2023), בן 33 בנופלו.

עמיחי נולד והתגורר בצעירותו בפסגות, בהמשך למד והתחנך בישיבה הגבוהה באלון מורה ובישיבת הר המור. במהלך שירותו הצבאי, נשא לאישה את טליה, ולשניים נולדו חמישה ילדים. לאחר שחרורו מצה"ל, עברו עמיחי ורעייתו להתגורר בכרם שלום שבעוטף עזה, שם התעסק עמיחי בעבודה סוציאלית, עבד עם נוער בחינוך חקלאי בישיבה תיכונית והיה מחובר מאוד לחינוך הנוער ולפיתוח הארץ. בשבעה באוקטובר, יצא עמיחי כחבר בכיתת הכוננות להילחם במחבלים שחדרו לקיבוץ. בעת קרבות הירי בחוץ, הסתתרו רעייתו וילדיו בממ"ד שבביתם. לאורך כל השעות, חזר עמיחי וחידד לאישתו ולילדים: **נצח ישראל לא ישקר!** לאחר שעות ארוכות של חילופי אש עם מחבלי החמאס, נרצח עמיחי על קידוש השם. השאיר אחריו הורים, שישה אחים ואחיות, אישה וחמישה ילדים. יהי זכרו ברוך.

[קישור לסרטון](#) - הקרב על הבית: סיפורם של עמיחי ויצן וידידיה רזיאל ז"ל שהגנו בגופם עם הלוחמים על קיבוץ כרם שלום

משרד החינוך

**סא"ל סלמאן חבקה מיאנוח-ג'ת,
מפקד גדוד 53 שבעוצבת ברק (188),
נפל בקרב בצפון רצועת עזה בי"ח במרחשוון ה'תשפ"ד (2.11.2023), בן 33 בנופלו.**

"אני סלמאן חבקה, מפקד גדוד 53. אני גאה בלוחמים שלי, יש לי לוחמים גיבורים אמיתיים..."

הייתי רוצה לשתף אתכם במה הגדוד עבר. ביום שבת בבוקר, בעודי בבית וכך גם חצי מהגדוד אחרי ערב החג, אני מקבל טלפון מהסמג"ד בשעה 7:00. הוא אמר לי שיש מטח מעזה לכיוון הארץ. אחרי כעשרים דקות קיבלתי מהמח"ט הודעה שהמצב בדרום חמור מאוד ושצריכים אותנו. כתבתי לו: **מה שצריך**. הפעלתי את הגדוד, התארגנתי זריז ונפרדתי מאשתי ומהבן ואמרתי להם להתראות. בחרתי ללכת עם עוד שני טנקים לבארי כי הבנתי שהקיבוץ במצב יותר קשה משאר היישובים בעוטף... הבטחתי לעצמי לעשות הכול כדי להציל כמה שאפשר, אם צריך גם בגופנו."

אחיו הצעיר תאמר סיפר: "סלמאן היה לוחם אמיץ, הוא נלחם בכוח עצום. הוא היה אדם אדיב מקצועי וחכם.

זו אנדה גדולה לכפר לעדה בדכונות ולכל המדינה "

סמ"ר (במיל') אלישע יהונתן לובר ז"ל
מיצהר, לוחם בגדוד 8104, עוצבת ראם (179),
נפל בקרב בדרום רצועת עזה, בי"ג בטבת התשפ"ד (25.12.23) בן 24 בנופלו.

מתוך דבריו של חגי לובר, אביו של יהונתן אלישע לובר הי"ד שנפל בקרבות בעזה במלחמת חרבות ברזל, ובן נולד לו לאחר מותו:
"מזל טוב. יולד בן ליהונתן... באושר אין קץ ומתוך שמחה גדולה והודאה לה', אנחנו מודיעים על לידת בן ליהונתן הי"ד, ויבדלו לחיים ארוכים אביה אישתו. אח לנחמן המתוק. בבקשה מכם עם ישראל, אל תחשבו על 'האין', אל תחשבו על ה'אין אבא', אל תחשבו על ה'אין מי שירים אותו על הכתפיים', אל תחשבו על 'האין מי שירקוד איתו בשמחת תורה' אל תחשבו על האין 'בבר מצווה, בלימודי אבות ובנים, בליווי לחתונה, או סתם בטיול של כיף'. **תחשבו על היש'** יש תינוק מתוק. יש המשך ליהונתן. יש את מי לאהוב.
יש מי שיזכור, שיזכיר, שיזכר. יש מי שיאמר קדיש.
יש המשך צמיחה ותקווה לעם המופלא הזה..."

משרד החינוך

רס"ם (במיל") יוסף חיים (יוסי) הרשקוביץ ז"ל

מגבעות, לוחם בגדוד 697 עוצבת חצי האש (551),

נפל בקרב בצפון רצועת עזה בכ"ו במרחשוון ה'תשפ"ד (10.11.2023) בן 44 בנופלו.

ראש העיר ירושלים, משה ליאון: "יוסי ז"ל היה איש חסד ואמת, איש משפחה וקהילה ואיש חינוך בכל רמ"ח איבריו.

המסר האחרון של יוסי הרשקוביץ לתלמידיו היה בסרטון ששלח להם מהמילואים ערב הכניסה הקרקעית לעזה. בסרטון ביקש מהם לא להגיד לשון הרע: "הולכת להיות תקופה לא קלה. אני מבקש מכל אחד פה, הכי חשוב לי. לא להגיד לשון הרע על עם ישראל. אין שמאלני או ימני או חרדי. אין כלום. יש יהודים..."

המנהל הנערץ נפל ברצועת עזה. יהי זכרו ברוך.

קישור לסרטון - הפקודה האחרונה של יוסי הרשקוביץ ז"ל - הם היו גיבורים

משרד החינוך

אנחנו עם של גיבורי על

יש את הנהג אוטובוס של דן, זה שתמיד עומד בזמן
הוא עכשיו מפקד סוללת תותחנים בדרום, ליד ניר עם
יש סטודנט בטכניון, באמצע תואר ראשון
הוא סרן במיל בעוצבת הגליל, כבר חודש בגבול הצפון
יש פה דוגמנית פראמדיקית, יש פה חשמלאי שהוא מאגיסט
יש את יוני, נגן סקסופון מחונן, שהוא קודם כל מטכליסט
יש לכולם ארון נסתר, או ארגז גדול מאובזר
יש בו סט של מדים וגלימת מילואים מוכנות תמיד לאתגר

היי, נכון כולם נראים רגילים אבל

אנחנו עם של גיבורי על

בכל אחד תמיד מסתתר חייל

מוכן להציל את העולם

וזה לא משנה אם באמצע החיים, או באמצע משחק כדורגל

כולם יעזבו את הכל בשנייה, אם יקרא להם הדגל

פה זה לא יקום מקביל, לא מציאות של מארוול

זה הסיפור שלנו, עם ישראל

זה הסיפור שלנו

אז המורה לתנך בגבעתי, המורה ללשון מודיעין
השכן מלמעלה קבלן עבודות, אבל חודש כבר במילואים
עורכת הדין היא קמב"צית, עושה משמרות באוגדה
אחיה איש הייטק בכיר, עכשיו הוא צלף על גגות ברצועה
מנהלת הסניף הקשוחה של הבנק, היא סמג"ד ביהודה ושומרון
דורון הוא בעל חנות צעצועים, עכשיו הוא מ"פ בשריון
ועמדי שלנו כפרה, שלרוב מזמר בקיסריה

הוא לוחם הנדסה, מתאושש בגבורה, אחרי שנפצע בלב עזה

היי, נכון כולם נראים רגילים אבל

אנחנו עם של גיבורי על

בכל אחד תמיד מסתתר חייל

מוכן להציל את העולם

היי, נכון כולם נראים רגילים
אבל אנחנו עם של גיבורי על
בכל אחד תמיד מסתתר חייל
מוכן להציל את העולם

משרד החינוך

רמי דוידיאן ממושב פטיש - האיש שהציל 750 אנשים מהטבח בנובה

שבת בבוקר// בבוקר שמחת תורה, שבעה באוקטובר, השכים רמי קום לבית הכנסת. למרות אזעקות צבע אדום והדי פיצוצים יוצאי דופן, הוא נשאר רגוע ושלו ולא דמיין מה עומד לקרות בעוד זמן קצר.

השיחה// ברבע לשבע קיבל שיחה בהולה מחבר שהתחנן: "רמי, יש בלגן. אתה גר קרוב, בבקשה סע לחלץ את הבן של החבר שלי שנמצא במסיבה ליד רעים." "אמרתי לו: סבבה. קיבלתי ממנו נ"צ ונסעתי בלי לדעת יותר מדי מה קורה."

בדרכים עוקפות// האזור כולו שרץ מחבלים חמושים, אבל רמי, שגדל באזור ומכיר את השטח, נסע בדרכים עקיפות במהירות ובנחישות בחיפוש אחר צעירים. "לאורך הדרך ראיתי עשרות כלי רכב מנוקבים בכדורים שעולים באש וגופות מוטלות בדרכים. זה היה קורע לב. הרמתי עיניים לשמיים והתפללתי לעזרה מבורא עולם."

בלי הפסקה// במשך ארבע יממות, התרוצץ רמי דוידיאן בין נקודות ציון שנשלחו אליו כדי לחלץ מאות אנשים שהתחבאו ממחבלים בין העצים, בוודיות ובפרדסים, והכול תחת אש כבדה.

אבו רמי// באחת הפעמים, פגש רמי קבוצת מחבלים ואיתם חטופה ישראלית. רמי אמר להם: "אני אבו רמי, אני מוסלמי כמוכם. תקשיבו, החיילים בדרך לכאן והם יהרגו את כולנו. בואו נברח. תנו לי את הבחורה הזאת, אני אקח אותה ואתם תברחו לשם. הם הקשיבו לו והוא העלה את החטופה מהר לרכב ונסע."

מסר מרמי דוידיאן:

שואלים אותי הרבה מאיפה היה לי האומץ להיכנס לשטח שורץ מחבלים חמושים - אני לא יודע. **אני לא גיבור**. הייתי בלי נשק וזה היה מפחיד. אבל אני מצפה מכל אחד אחר שמגיע לסיטואציה כזאת לעשות בדיוק אותו דבר כדי להציל את הילדים. **אני מאמין שיד אלוקים** נגעה בי בשעות ההן וכיוונה אותי לאן לנסוע, מה לעשות ומאיפה להוציא את הילדים שלנו. **הייתה לי שליחות, ואני מודה לבורא שנתן לי את הזכות לעשות אותה**."

כולנו אחים// "עם ישראל עובר ימים לא פשוטים, אבל אנחנו ננצח. חשוב לזכור שבשביל המחבלים כולנו יהודים. גם אני כשחילצתי את הילדים מהמסיבה לא שאלתי מי שמאל ומי ימין, מי דתי ומי חילוני. הצלתי את כולם כי כולנו יהודים, **כולנו אחים**. כדאי שגם אנחנו

נזכור ולא נשכח את זה." [קישור לסרטון](#)

משרד החינוך

המלאך מרהט -

יונס אלגירנאווי הציל שמונה אנשים מהנובה והסתיר אותם מהמחבלים

יונס אלגירנאווי אינו מוכר לציבור הרחב, אבל לשמונה ישראלים שבילו במסיבת הנובה, האיש הזה היה ההבדל בין חיים למוות. בבוקר הטבח, עבד יונס בחווה חקלאית ונתקל לפתע באנשים מבועתים שחיפשו מקום להתחבא ממחבלים שדולקים אחריהם. בתחילה חשבו השמונה שיונס הוא אחד המחבלים. "אני מבין שיש לו מבטא ערבי, אני ישר נדרך. יכול להיות שיונס מעזה," סיפר שלו ביטון. לאחר כמה דקות, הם הבינו שאפשר לסמוך על יונס וביקשו את עזרתו.

"יונס קיבל אותנו, הביא לנו אוכל ומים. היה לנו קשה. היינו אחרי שמונה ק"מ ריצה," שחזר ניב ראובני, ועתיר ויניקוב הוסיף: "אני סמכתי עליו במאה אחוז. הוא פתח לנו שולחן." יונס והשמונה חשבו גם על הרגע שהנורא מכל יקרה – שהמחבלים יגיעו. "אמרתי להם: 'חס וחלילה, אם הם יבואו, אז נתחבא כולנו בכותנה'."

ואז זה קרה. התאילנדי ששמר על החווה הגיע אליהם בריצה ובישר להם: 'המחבלים באים.' "אנחנו שומעים את יונס צועק לנו: 'יש פה מחבלים, יש פה מחבלים, תסתתרו, תסתתרו'," סיפר ראובני על רגעי החרדה.

השמונה ראו פתח בתחתית של אחד המבנים והחליטו לזחול לתוכו. בינתיים, החל יונס לנהל שיחה עם המחבלים.

המחבלים דרשו ממנו להוביל אותם אל היהודים והאשימו אותו שהוא מסתיר אותם. הם איימו עליו, אבל הוא לא נשבר.

גם לאחר שהמחבלים על האופנועים עזבו, לא הסכימו השמונה לצאת. הם חששו לחייהם וגם פחדו שמא יונס חלילה יחשוף אותם. אך הוא שמר עליהם. אחר הצוהריים, אזרחים אמיצים שבאו אל המקום לחלץ אחרים הוציאו את כל השמונה בשני

רכבים.

משרד החינוך

עמית מן ז"ל נפלה בכ"ב בתשרי תשפ"ד (7.10.2023)

עמית מן נרצחה במתקפת הטרור של חמאס בקיבוץ בארי בש
עמית גדלה בנתיבות ושימשה פרמדיקית במד"א. כבר בגיל צעיר, החליטה עמית להתנדב במד"א
ולעסוק בהצלת חיים.

בשבת, שבעה באוקטובר, שימשה כוננית מד"א בקיבוץ בארי.

שש שעות הייתה נצורה במרפאה בקיבוץ וטיפלה בפצועים. לפני שהקשר עימה נותק, הספיקה
להקליט את יריות המחבלים ולכתוב לאחותה חביבה: "לא חושבת שאצא מזה, אוהבת אתכם."
אנשים אמרו: בחוץ היה גיהנום, אבל אצל עמית הייתה הרגשת גן עדן בזכות מסירות ובאחריות
שלה.

אחותה ליאור סיפרה: "עמית הייתה גיבורה. היא יכלה לברוח, אבל החליטה להישאר במרפאה

ולהציל אנשים."

[קישור לסרטון להיות שם בשביל מישהו אחר](#)

"שום יהודי המכיר את תולדות עמו,
שפרקים רבים מהן נכתבו בדמעות,
אינו יכול להיות אופטימי.
אבל שום יהודי, אם הוא יהודי אמיתי,
אינו יכול לוותר על תקווה.
ומשום כך היהדות היא בשבילי
קולה של התקווה בשיחתה עם האנושות.
והתקווה היא המשנה את מצבו של האדם."
(הרב זקס)

"פתאום זה בא ומתבהר
ולעצמי אני אומר
לא לא לא תנצחו אותי
לא מנצחים אותי כל כך מהר
לא לא לא תנצחו אותי
לא מנצחים אותי כל כך מהר."
(נעמי שמר)

קישור לסרטון לשיר "לא תנצחו אותי" (2 הצעות):

[הצעה 1](#) (חרבות ברזל)

[הצעה 2](#) (יהורם גאון)

"בדרך אמונה בחרתי ובדרך אמונה שבת"

מסר של תקווה מאגם ברגר שנחטפה ב-7 באוקטובר
ממוצב נחל עוז ושחררה אחרי 482 ימים משבי חמאס

"דרך אמונה בחרתי":

[הצעה 1:](#) סרטון: ערוץ 14

[הצעה 2:](#) קליפ: דרך אמונה בחרתי משה פרץ

קִרְבָּנוֹת צָבוּר חֲלָלִי מִלְחָמָה.

קִדְּשׁוּ זְכוֹרִם בְּהַדּוּר וְקִימָה.

קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יַעֲטֵם אוֹר כְּשִׁלְמָה.

וַיָּבֹאוּ לְקִרְאָתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ. (מל"ב ג')

וְתַחַת כְּסֹאוֹ יִמָּצִיא לָהֶם מְנוּחָה.

וּמֵאֲבִלֵיהֶם יִסִּיר יָגוֹן וְאֲנָחָה.

וְאֶל־מְנוּתֵיהֶם יָשִׁישׁ בְּשִׁמְחָה.

וַיִּתּוֹם וַאֲיִן עֲזָר לוֹ. (איוב כ"ט)

(מתוך פיוט שכתב רבי יוסף משאש לאחר מלחמת ששת הימים, במשקל הפיוט "מי כמוך" לפורים שכתב ריה"ל)

משרד החינוך

נשיא מדינת ישראל יצחק הרצוג - "אנחנו במלחמה על הבית, וגם הפעם ננצח"

"אזרחי ישראל היקרים והאהובים, אני יודע כמה קשה. אני יודע כמה כואב. אבל הרוח הישראלית ניצחה תמיד והיא תנצח גם הפעם. אויבינו טעו מרה באומדן עוצמת הרוח הישראלית. כי גם בתוך הכאב המפלח – אפשר לראות את הכוח הישראלי במלוא עוצמתו. בזכות ההירתמות והאחריות. בזכות רוח ההתנדבות והערבות ההדדית... בזכות האור הגנוז הישראלי שפרץ כאן באחת והוכיח איזה עם נפלא ומופלא יש לנו. בזכות כוחות הביטחון, החירום וההצלה, בסדיר ובמילואים גם יחד. אזרחים ולוחמים מופלאים, מכל החברה הישראלית, שביותר ממאה אחוזי התייצבות – הניחו את כל המחלוקות בצד, ובפעולות גבורה דמיוניות תוך חירוף נפש ממש, קמו "בְּלִי מָתִי וּבְלִי אֶן וְכָמָה" ויצאו להגנה על הבית... אני מבקש – בואו נשמור על רוח הגבורה הזאת ועל היחד הזה. זה הנשק הכי עוצמתי שלנו. בל נשגה באשליות – ימים קשים לפנינו. זה הזמן להתאחד מול האויב – להתאחד – ולפעול כאגרוף נחוש. זה צו השעה, והוא צו חירום – אחדות ישראלית. הן בעם, והן בכנסת והן בממשלת חירום.

"אני מבקש, בשם העם כולו: לשלוח תנחומים למשפחות השכולות; לחזק את כוחותינו בשטח ואת המשפחות הדואגות; להתפלל לרפואת הפצועים בגוף ובנפש; לחזק, לחבק ולסייע לכל האוהבות והאוהבים שנמצאים עכשיו בחוסר ודאות בנוגע ליקיריהם ועוברים סבל בל יתואר. כולנו איתם, ונמשיך לפעול בכל הכוח להתרת הספקות, ולהשבת יקיריהן הביתה.

"אסיים בתפילה זכה לביטחון ולשלום – עלינו ועל כל ישראל. 'חֲזַק אֶת יְדֵי מִגְנֵי אֶרֶץ קְדִשְׁנוּ, וְהִנְחִילָם אֱלֹהֵינוּ יְשׁוּעָה וְעֲטָרַת נֶצַח וְתַעֲטֶרֶם, וְנִתַּת שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וְשִׁמְחַת עוֹלָם לְיוֹשְׁבֶיהָ'."

(מתוך לשכת העיתונות הממשלתית, 9.10.2023)

תפילה לשלום המדינה / הרב יצחק הרצוג והרב עוזיאל

**אֲבִינוּ שֶׁבַשְׁמַיִם, צוּר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ, בָּרַךְ אֶת מְדִינַת-יִשְׂרָאֵל, רִאשִׁית צְמִיחַת גְּאֻלַּתנוּ. הֲגִן
עָלֶיהָ בְּאֶבְרַת חֶסֶדְךָ וּפְרֹשׁ עָלֶיהָ סֶכֶת שְׁלוֹמְךָ, הֶעָמַד בְּרֹאשָׁהּ אֲנָשֵׁי חֵיל, יִרְאֵי אֱלֹקִים,
אֲנָשֵׁי אֱמֶת שׁוֹנְאֵי בְּצַע וְשִׁלַּח אֹרֶךְ וְאַמְתָּךְ אֲלֵיהֶם וְתִקְנֶם בְּעֶצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ.
חֲזֵק אֶת יְדֵי מְגִנֵּי אֶרֶץ קִדְשֵׁנוּ, וְהִנְחִילֵם אֱלֹקֵינוּ יְשׁוּעָה וְעֵטְרַת נִיצָחוֹן תְּעֹטְרֵם, וְנִתֶּנָּה
שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וְשִׁמְחַת עוֹלָם לְיוֹשְׁבֶיהָ. וְאֶת אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, פִּקֵּד נָא בְּכָל אֲרָצוֹת
פְּזוּרֵיהֶם, וְתוֹלִיכֶם מִהֲרָה קוֹמְמִיּוֹת לְצִיּוֹן עִירְךָ וְלִירוּשָׁלַיִם מְשֻׁכָּן שְׁמֶךָ, כְּכַתוּב בְּתוֹרַת
מֹשֶׁה עַבְדְּךָ: אִם יִהְיֶה נִדְחָךְ בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ ד' אֱלֹקֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ: וְהִבִּיאֶךָ
ד' אֱלֹקֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירְשָׁתָהּ וְהִיטִבְךָ וְהִרְבֶּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ:
וַיַּחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וּלְשֹׁמֵר אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ, וּשְׁלַח לָנוּ מִהֲרָה בֶּן
דָּוִד מְשִׁיחַ צִדְקָה, לְפָדוֹת מִחֲכֵי קֶץ יְשׁוּעָתְךָ. הוֹפֵעַ בְּהֹדֶר גָּאוֹן עֶזְךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל
אֲרָצְךָ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ: ד' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, אָמֵן סְלָה**

תפילה לשלום חיילי צה"ל

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
[ואנשי כחות הבטחון],
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
[ובכל מקום שהם],
ביבשה באויר ובים.
יתן ה' את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה,
ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאינו תחתיהם,
ויעטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
ויקיים בהם הכתוב
"כי ה' אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם איביכם
להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

משרד החינוך

**אני מאמין
באמונה שלמה
בביאת המשיח.**

**ואף על פי שיתמהמה,
עם כל זה אחכה לו
בכל יום
שיבוא.**

משרד החינוך

המנון התקווה

"כָּל עוֹד בְּלִבִּי פְּנִימָה
נֶפֶשׁ יְהוּדֵי הוֹמָיָה
וּלְפָאֲתֵי מִזְרָח קְדִימָה
עֵין לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה

עוֹד לֹא אֲבָדָה תְּקוּתָנוּ
הַתְּקוּהָ בֵּת שָׁנוֹת אֲלֻפִּים
לְהִיּוֹת עִם חֶפְזִי בְּאַרְצָנוּ
אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם"

[קישור](#)

משרד החינוך

הצעות לקטעי קריאה ולסרטונים נוספים לשילוב בטקס

קטעי קריאה

- [בדרכם, מאגר ציטוטים של נופלים במערכות ישראל](#)
- [דרכם של גיבורים, מורן סופר](#)
- [המרפא / הרב קוק](#)
- [שיר תקווה / מיכאל וקנין](#)

סרטונים

- [סרטון המכתב האחרון של בן זוסמן](#)
- [הקרב על הבית: סיפורם של עמיחי ויצן וידידיה רזיאל ז"ל שהגנו בגופם יחד עם הלוחמים על קיבוץ כרם שלום](#)
- [היחיד שלא פחד לקום, סיפורו של הראל שרביט ז"ל | הם היו גיבורים](#)
- [נאום מנחם קלמנזון בפרס ישראל](#)
- [גבורה וענווה: הקרב האחרון של מח"ט הנח"ל | חרבות ברזל ברגע של חכמה](#)
- [בחייהם ובמותם: הקרב האחרון של האחים נועם וישי סלוטקי ז"ל שלא חיכו לצו 8, יצאו להילחם ונפלו בקרב](#)

משרד החינוך

נקום / אהרן בס

אחים אהובים
אל תפל רוחכם, אל ירד לבבכם
יש בנו הפח, יש בנו העצמה
יש בנו הכפירות, יש בנו החזק
יש בנו הנחישות
יש בנו אור אהבה, אור חמלה
אור שטפות גורל, אור אהבת חברים
אור דבוק ללבבות
יש בנו אור אינסוף
נאנו נקום
נקום וננצח

תפלת אם אפשר | מיכאל דץ

אלהים,
זה אני הקטן
מבקש
אם אפשר,
לקום בבקר
ולקרא
שהתר לפרסום
שהסיוט נגמר.
הם כולם בביתם.
בטוחים.
אין נפגעים לכוחותינו.
אפשר לחזור
לנשום כרגיל.

רחמו רחמו עמי

בחמה גדולה במשוך עלינו
אם נגביר רחמים על לב זולתנו
אם נרבה אהבת חינוך בתוכנו
אם נפיר טובה במעלת חברנו
אם נבנה בית מאבני אחדותנו
©אותיות פורחות / אוריאל בלמס

עוד רגע ,
ממש ממש בקרוב
יאסל בורא עולם
את כל הפחדים שלנו
וירקם מהם
גאלה

אורית אדרי

